

MIFID II õiguslikud väljakutsed

Tanel Leppik

LHV

Väljakutsed

Tõlgendamisel

- tegelik eesmärk
- ebamäärane sõnastus
- segadus terminitega
- puudulik tõlge

Rakendamisel

- nõue üldine, detailid katmata
- erinevaid võimalusi, kuidas rakendada
- kliendi valikuõigus nõude kohaldamisest loobuda
- nõude proportsionaalsus IT lahendusega
- regulaatori viimase hetke suunised

Toote juhtimine

Töötajate kvalifikatsiooni ja kogemuse hindamine

Läbipaistvusnõuded

Asjakohasuse hindamine

Investeeringisnõustamine

Info klientidele

Tagatiskokkulepped

Hüved

Toote juhtimine

Iga väärtpaber või teenus peab vastama määratud sihtrühma vajadustele, tunnustele ja eesmärkidele, kohustus kehtib nii väljatöötajale kui ka turustajale.

- eeldab ühingutelt märkimisväärsel hulgal erinevate analüüside läbiviimist
- näiteks instrumendi stsenaariumianalüüs peab hõlmama olukorrad, kui:
 - turukeskkond halveneb
 - koostaja või finantsinstrumentide koostamisse või toimimisse kaasatud kolmas isik satub finantsraskustesse või realiseeruvad muud vastaspoole riskid
 - finantsinstrument ei saavuta majanduslikku tasuvust
 - nõudlus finantsinstrumendi järele on oodatust palju suurem, mis koormab ühingu ressursse ja/või alusvaraks oleva instrumendi turgu.

Töötajate kvalifikatsioon ja kogemuse hindamine

Eesmärgiks on tagada, et töötajad, kes tegelevad jaeklientide nõustamise või neile investeerimistoodete müümisega, omaksid pakutavate toodete suhtes piisavat teadmiste taset ja pädevust.

- I tase: toodete ja teenuste kohta teavet pakkuvad töötajad (va kui teave on üldine - voldikud, lendlehed vms)
- II tase: investeerimisenõustamist (sh väärtpaberiportfelli valitsemist) pakkuvad töötajad

Teostama vähemalt kord aastas töötajate arengu- ja kogemuste vajaduste sise- või välise läbivaatuse, hindama regulatiivseid arenguid ning võtma vajalikke meetmeid nende nõuete täitmiseks.

Läbipaistvusnõuded ja raporteerimine

- *pre-trade* ja *post-trade* avalikustamine
- *transaction reporting* - tehingu üksikasjade raporteerimine Finantsinspeksioonile, hõlmab
 - finantsinstrumente, mis on kauplemisele võetud või millega kaubeldakse kauplemiskohas või mille suhtes on taotletud kauplemisele võtmist
 - finantsinstrumente, mille aluseks on kauplemiskohas kaubeldav finantsinstrument
 - finantsinstrumente, mille aluseks on indeks või kauplemiskohas kaubeldavatest finantsinstrumentidest koosnev korv.
- tehingu füüsilisest isikust osapooled tuleb tuvastada kindla identifikaatoriga, milleks Eesti alaliste elanike puhul on isikukood, juriidilistel isikutel LEI-kood.

Asjakohasuse hindamine

Vähem keerukate väärtpaperite puhul hindamise kohustus puudub, MiFD II-ga kaasneb täiendav vajadus tuvastada ja eristada:

- turul kaubeldavad võlakirjad vs tuletisinstrumenti hõlmavad või raskesti mõistetava riskiga võlakirjad
- eurofondid vs struktureeritud eurofondid
- investeerimishoiused vs investeerimishoiused, mille osas on kliendil raske mõista tootlusega seotud risk või toote enne lõpptähtaega müümisega kaasnevat kulu

Investeerimisnõustamine

- investeerimisnõustamine
 - sõltumatu
 - mittesõltumatu
- ülemineku või vahetustehingud – tehingud peavad olema põhjendatud ning vahetusest saadav kasu kuludest suurem
- esindusõiguse eripärad sobivuse hindamisel
 - mitu füüsilist isikut esindavad ühte jur.isikut
 - füüsiline isik esindab teist isikut

Info klientidele

Aruanded

- *ex-ante* ja *ex-post* kuluaruanne
- sobivuse aruanne (investeerimisenõustamine)
- hoitavate finantsinstrumentide ja vahendite kohta (kord kvartalis)
- portfelligalitsemisega seotud aruanne (kord kvartalis)

10% langusest teavitamine

- finantsvõimendusega finantsinstrument või tingimuslike kohustustega tehing - soetusväärtusest
- portfelligalitsemine – viimase raporti koguväärtusest

Tagatiskokkulepped

Omandiõiguse üleminekul põhinevad tagatiskokkulepped lubatud asjatundliku kliendi või võrdse vastaspoolega, kuid keelatud tavakliendiga

Tavakliendid – pandiõigus?

- pandimärke seadmine
- abikaasa nõusolek
- realiseerimise protsess
- tasud

Hüved

Kolmanda isiku poolt pakutav tasu/hüve lubatud üksnes asjaomase teenuse kvaliteedi parandamiseks

- kolmanda isiku poolt pakutav tasu/hüve ei ole lubatud sõltumatu investeerimisnõustamise või portfelligalitseamise osutamisel, va väheolulised mitterahalised hüved
- võimalike analüüside eest peavad tasud laekuma
 - ühingu enda ressurssidest tehtud otsemaksetest
 - eraldiseisvalt analüüside maksekontolt

SFTR

PRIIP

MiFID II

MIFIR

EMIR

LHV

Aitäh! Küsimusi?

Tanel Leppik
väärtpaberijurist

tanel.leppik@lhv.ee
T 680 2711
M 5649 0480